

QuickScan en voortoets voor de locatie Tweede Sluisweg 35, Oudehorne

QuickScan en voortoets voor de locatie Tweede Sluisweg 35, Oudehorne

Colofon

© 2023

Tekst, samenstelling: Fopma NatuurAdvies

Opdrachtgever: Eigenaar

Wijze van citeren: Fopma NatuurAdvies, 2023. QuickScan en voortoets voor de locatie 663 Tweede Sluisweg 35, Oudehorne; *Fopma NatuurAdvies*, Rapport 2023-663, Wapse.

Niets uit dit rapport mag worden veeelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Fopma NatuurAdvies. Ook mag het zonder een dergelijke toestemming niet worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Fopma NatuurAdvies is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Fopma NatuurAdvies. De opdrachtgever vrijwaart Fopma NatuurAdvies voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

De informatie in dit rapport is deels afkomstig uit de NDFP en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	4
1.1	ACHTERGROND.....	4
1.2	AANLEIDING.....	4
1.2.1	<i>Soortbescherming</i>	4
1.2.2	<i>NatuurNetwerk Nederland</i>	6
1.2.3	<i>Gebiedsbescherming</i>	6
1.3	PROBLEEMSTELLING / DOELSTELLING.....	6
2	SOORTBESCHERMING – WET NATUURBESCHERMING	7
2.1	BESCHERMINGSREGIME SOORTEN VOGELRICHTLIJN	7
2.2	BESCHERMINGSREGIME SOORTEN HABITATRICHTLIJN	7
2.3	BESCHERMINGSREGIME ANDERE SOORTEN	7
2.4	ZORGPLICHT.....	7
2.5	PROVINCIALE OMGEVINGSVERORDENING FRYSLÂN (POV)	7
3	LIGGING ONDERZOEKSGBIED EN ONDERZOEKSOPZET	8
3.1	LIGGING ONDERZOEKSGBIED	8
3.2	ONDERZOEKSMETHODE.....	8
3.2.1	<i>Bronnenonderzoek</i>	8
3.2.2	<i>Veldbezoek</i>	9
4	INVENTARISATIE NATUURWAARDEN	10
4.1	VOGELS (WNB § 3.1).....	10
4.1.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	10
4.1.2	<i>Gegevens uit veldbezoek (vogels)</i>	11
4.2	VLEERMUIZEN (WNB § 3.2).....	11
4.2.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	11
4.2.2	<i>Gegevens uit veldbezoek (vleermuizen)</i>	12
4.3	OVERIGE GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN	13
4.3.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	13
4.3.2	<i>Gegevens uit veldbezoeken (overige zoogdieren)</i>	13
4.4	AMFIBIEËN, VISSSEN EN REPTIELEN	13
4.4.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	13
4.4.2	<i>Gegevens uit veldbezoek (amfibieën, vissen en reptielen)</i>	14
4.5	VLINDERS, LIBELLEN, JUFFERS EN INSECTEN	14
4.5.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	14
4.5.2	<i>Gegevens uit veldbezoek (vlinders, libellen, juffers en insecten)</i>	15
4.6	VAATPLANTEN	15
4.6.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	15
4.6.2	<i>Gegevens uit veldbezoek (vaatplanten)</i>	15
4.7	OVERIGE BESCHERMDE SOORTEN.....	15
4.7.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	15
4.7.2	<i>Gegevens uit veldbezoek</i>	15
5	BEOORDELING WET NATUURBESCHERMING (SOORTEN)	16
5.1	VOGELS.....	16
5.2	VLEERMUIZEN	16
5.3	OVERIGE GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN	16
5.4	REPTIELEN, AMFIBIEËN EN VISSSEN	16
5.5	VLINDERS, LIBELLEN, JUFFERS EN INSECTEN	17
5.6	VAATPLANTEN	17
5.7	OVERIGE DIERSOORTEN	17
5.8	AANBEVELINGEN VOOR NATUURINCLUSIEF BOUWEN	17
6	NATUURNETWERK NEDERLAND / EHS FRYSLÂN	18

7	NATURA 2000 GEBIEDEN (GEBIEDSBESCHERMING)	19
8	CONCLUSIES	20
8.1	CONCLUSIE WET NATUURBESCHERMING (SOORTEN)	20
8.2	CONCLUSIE NATUURNETWERK NEDERLAND / EHS FRYSLÂN.....	20
8.3	CONCLUSIE WET NATUURBESCHERMING (GEBIEDEN).....	20
9	BRONNEN	21
9.1	LITERATUUR	21
9.2	GERAADPLEEGDE WEBSITES	21
BIJLAGE 1	ALGEMENE VERBODSBEPALINGEN WNB	22
BIJLAGE 2	PROCES BEOORDELING ONTHEFFING WNB	23
BIJLAGE 3	JAARROND BESCHERMDE VOGELS FRIESLAND	24
BIJLAGE 4	SAMENVATTING NDFF (1-1-2018 TOT 20-6-2023)	26
BIJLAGE 5	OMGEVINGSVERORDENING FRYSLAN	27
BIJLAGE 6	ADVIEZEN NATUURINCLUSIEF BOUWEN	30

1 Inleiding

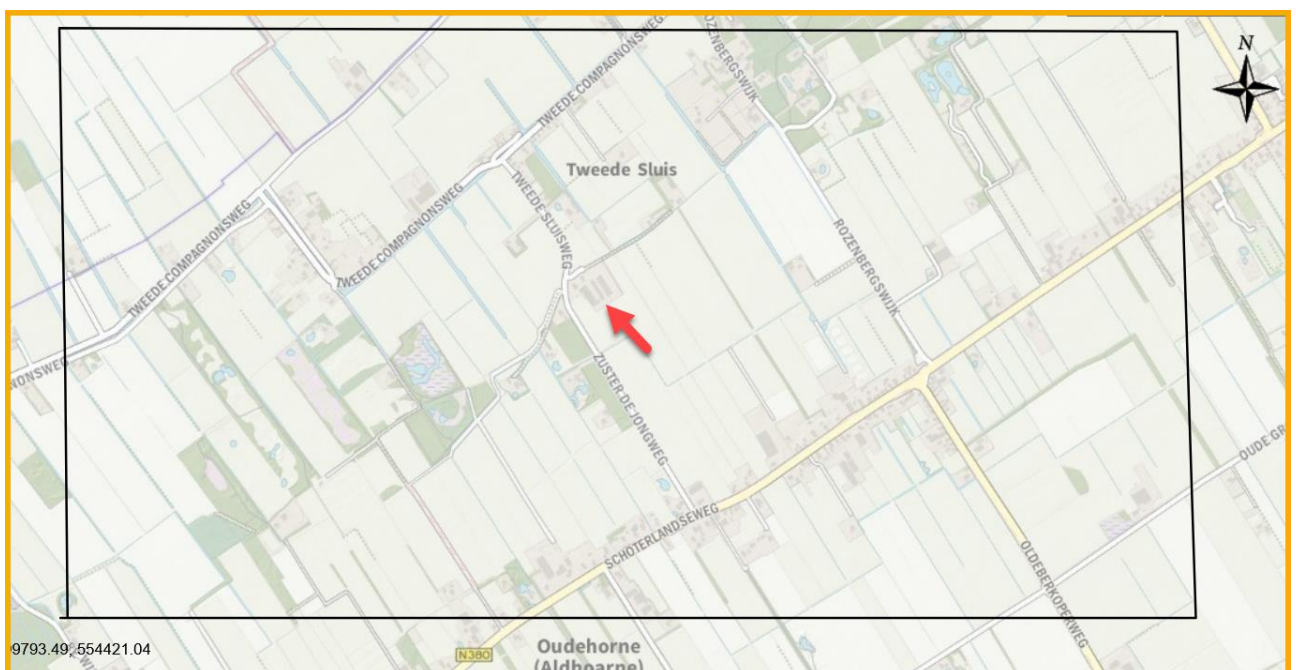
1.1 Achtergrond

De eigenaar, wil op de locatie Tweede Sluisweg 35, Oudehorne (Aldehoarne) de bestemming wijzigen. Voorheen was op de locatie een kuikenmesterij gevestigd. Door middel van de ruimte voor ruimteregeling willen initiatiefnemers de bestemming wijzigen naar wonen en een extra woning realiseren op de locatie.

In deze QuickScan wordt gekeken of er voor de realisering van de plannen nog een ontheffing (soorten) op grond van de Wet natuurbescherming noodzakelijk is. Ook kan uitsluitel gegeven worden of de gemeente bij een Omgevingsvergunning een verklaring van geen bedenkingen moet aanvragen. Het rapport kan tevens gebruikt worden bij de bestemmingsplanprocedure. In hoofdstuk 8 staan de conclusies van de QuickScan.

De te toetsen activiteit betreft:

- Bouw van een 2^e woning (zie figuur 2).
- Sloop van de voormalige stallen (zie figuur 3)

Figuur 1. Kaart met ligging onderzoeksgebied zwarte kader en plangebied rode pijl (Bron: NDFF).

1.2 Aanleiding

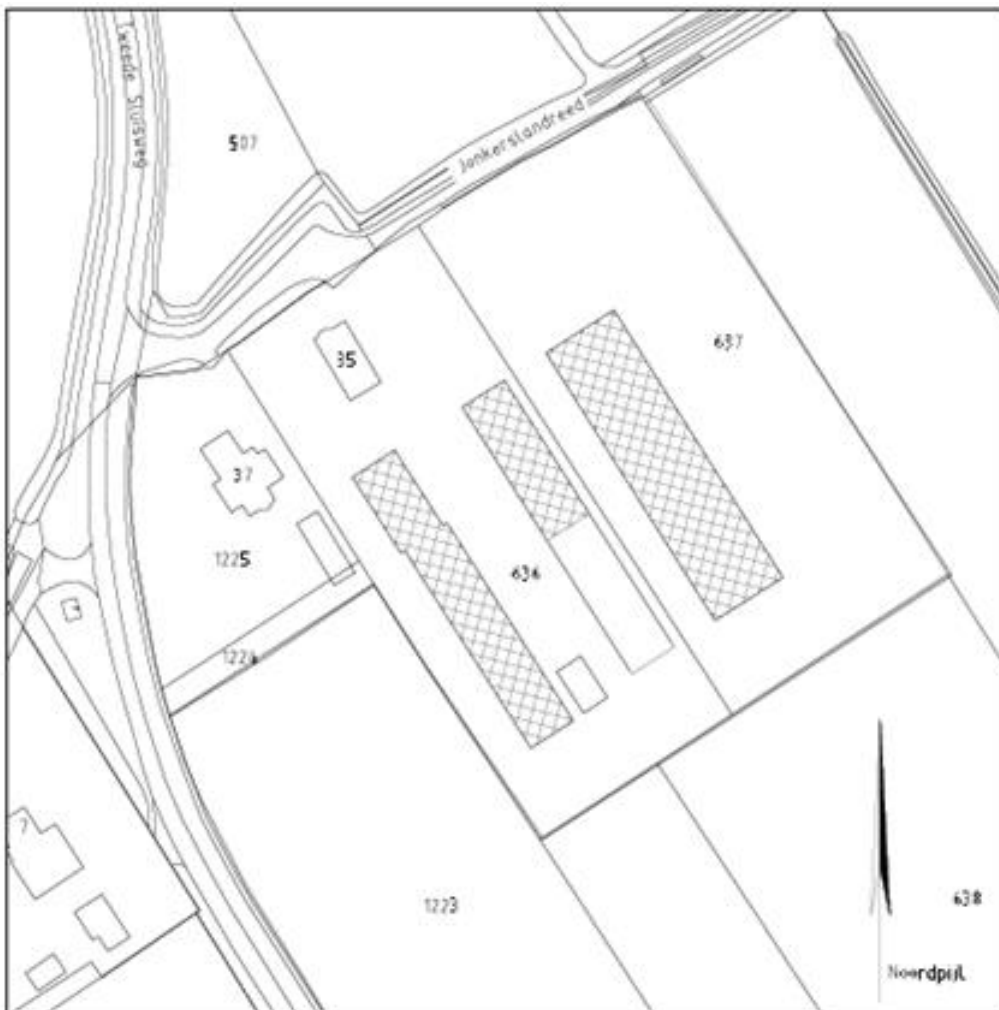
De aanleiding voor het maken van een QuickScan is de noodzaak en de wens om vooraf uit te sluiten dat door het project natuurwaarden aangetast kunnen worden.

1.2.1 Soortbescherming

Realisatie van de voorgenomen plannen kan invloed hebben op de bepalingen in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van planten- en diersoorten in Nederland. Overtreding van de verbodsbepalingen (bijlage 1) ten aanzien van streng beschermde soorten vereist mogelijk een ontheffing (zie hoofdstukken 2 t/m 5 en 8).

Figuur 2. Tekening met de te bouwen nieuwe woning.

Figuur 3. Tekening bestaande situatie. De te slopen stallen zijn gearceerd aangegeven.

1.2.2 NatuurNetwerk Nederland

In hoofdstuk 6 en 8 van deze QuickScan wordt gekeken of er door de activiteit negatieve effecten zijn op de realisering van het NatuurNetwerk Nederland (NNN).

1.2.3 Gebiedsbescherming

In deze QuickScan is tevens gekeken of er door de uitvoering van het voorgenomen plan sprake kan zijn van externe werking op nabijgelegen Natura 2000-gebieden. De Natura 2000-gebieden vallen eveneens onder de Wet natuurbescherming. Bij effecten op Natura 2000-instandhoudingsdoelen is mogelijk een vergunning vereist (zie hoofdstuk 7 en 8).

1.3 Probleemstelling / doelstelling

De QuickScan geeft antwoord op onderstaande vragen:

1. Komen er natuurwaarden voor, waarvoor het noodzakelijk is om een soort specifiek onderzoek eventueel met mitigatieplan te laten uitvoeren om te beoordelen in hoeverre het project handelingen bevat die in strijd zijn met de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (soortbescherming)?
2. Zijn er effecten op het NNN?
3. Zijn er mogelijke effecten op de Natura 2000-instandhoudingsdoelen waardoor er een passende beoordeling gemaakt moet worden (gebiedsbescherming/ Wet natuurbescherming)?

Figuur 4. Foto's bestaande situatie (laatste foto is locatie nieuwe woning)

2 Soortbescherming – Wet natuurbescherming

Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Voor het soortenbeleid deelt de Wet natuurbescherming de soorten in drie beschermingsregimes, namelijk vogels (EU-Vogelrichtlijn), soorten beschermd op grond van de Habitatrichtlijn en nationaal beschermde soorten.

2.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Dit zijn alle van nature in Nederland in het wild levende vogels (zoals bedoelt in artikel 1 van de Vogelrichtlijn). De lijst met jaarrond beschermde vogels in Overijssel staat in bijlage 3.

2.2 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage II van het Verdrag van Bonn. Het Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn is ten aanzien van verstoren strikter dan het Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn.

2.3 Beschermingsregime andere soorten

Dit zijn de in de bijlage van Wet natuurbescherming genoemde soorten. Het gaat hier om de bescherming van niet onder de bovenstaande twee categorieën vallende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland, vermeld in de bijlage van de Wet natuurbescherming (art. 3.10 – 3.11 Wet natuurbescherming). Voor de soorten opgenomen in deze bijlage geldt geen Europese verplichting tot bescherming. Deze soorten worden beschermd vanwege de breed in de maatschappij levende overtuiging dat deze dieren een bescherming behoeven. De andere in de bijlage opgenomen soorten worden om ecologische redenen beschermd. Hiermee geeft Nederland uitvoering aan de algemene verplichting van het Biodiversiteitsverdrag om de staat van instandhouding van dier- en plantsoorten te beschermen. Omdat er ook veel algemene soorten in staan genoemd is de verwachting dat er weer een verdeling komt van meer en minder strikt beschermde soorten. Deze kan echter per provincie verschillen (zie bijlage 5).

2.4 Zorgplicht

Onder de Wet natuurbescherming geldt een zorgplicht voor alle in het wild levende dieren. De zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer werkzaamheden, die nadelig kunnen zijn voor dieren en planten, in redelijkheid zo veel mogelijk nalaat of maatregelen neemt om onnodige schade aan dieren en planten te voorkomen.

2.5 Provinciale Omgevingsverordening Fryslân (POV)

Artikel 5.1 van de verordening stelt:

1. Onverminderd het bepaalde in Artikel 3.31, van de wet gelden, in afwijking van het bepaalde in Artikel 3.10, eerste lid, van de wet de in dat lid opgenomen verboden niet voor de soorten genoemd in bijlage I, mits het gaat om handelingen:
 - a. in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - c. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - d. in het kader van bestendig beheer en onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.
2. De in het eerste lid genoemde vrijstelling geldt slechts voor de in bijlage I bij de betreffende soort genoemde handelingen, en gezien Artikel 3.25, tweede lid, van de wet onder toepassing van in deze bijlage genoemde middelen en methoden, en indien wordt voldaan aan de aldaar gestelde voorschriften en beperkingen.
3. De in het eerste lid bedoelde vrijstelling geldt onverminderd het bepaalde in Artikel 1.11, van de wet en is slechts van toepassing indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

In bijlage 5 van dit rapport is Bijlage I van de verordening opgenomen.

3 Ligging onderzoeksgebied en onderzoeksopzet

3.1 Ligging onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied voor de Wet natuurbescherming beperkt zich tot de percelen waarop de ingreep plaatsvindt en de directe omgeving (zie figuur 1). Voor de effecten op Natura 2000-gebieden is in hoofdstuk 7 ook gekeken naar het aspect externe werking.

3.2 Onderzoeksmethode

Deze QuickScan is gebaseerd op bronnenonderzoek en een bureauanalyse. Aan de hand van expert judgement door een ecoloog (Ir. A. Fopma van *Fopma NatuurAdvies*) is ingeschat wat de beschermde natuurwaarden zijn en de te verwachten effecten.

3.2.1 Bronnenonderzoek

Gekeken is naar de volgende bronnen:

- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, zie ook bijlage 4).
- Literatuur (zie hoofdstuk 8).

Wat zit er in het NDFF?

Er is gebruik gemaakt van de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF). Hiervoor hebben we de gevalideerde data gebruikt (laatste 5 jaar). De omvang van het onderzoeksgebied is weergegeven in figuur 1.

In de NDFF zit gevalideerde data van verschillende soortbeschermingsorganisaties en partners. Ook de data van *Telmee.nl* en *waarneming.nl* zit in de NDFF. Zo ook de eigen data van *Fopma NatuurAdvies*.

Soortenorganisaties

De soortenorganisaties zijn elk gespecialiseerd in een groep dieren of planten. Zij beheren databanken met verspreidings- en ecologische gegevens die door duizenden vrijwilligers verzameld zijn. Deze gegevens zijn ook beschikbaar in de Nationale Databank Flora en Fauna.

De soortenorganisaties hebben in de loop der jaren een grote expertise opgebouwd met betrekking tot veldbiologisch onderzoek, de ecologie van de Nederlandse flora en fauna en het beheren en interpreteren van monitorings- en verspreidingsgegevens.

- ANEMOON (Flora en fauna van de zee)
- Bryologische en Lichenologische Werkgroep (BLWG) (Mossen en korstmossen)
- De Vlinderstichting (Vlinders en libellen)
- EIS-Nederland (Ongewervelde dieren)
- FLORON (Planten)
- Nederlandse Mycologische Vereniging (NMV) (Paddenstoelen)
- RAVON (Reptielen, amfibieën en vissen)
- Sovon Vogelonderzoek Nederland (Vogels)
- TINEA (Micronachtvlinders)
- Zoogdierverseniging (Zoogdieren)

Partners

Verschillende organisaties werken samen met de NDFF. Bijvoorbeeld door gegevens beschikbaar te stellen of andere kennis te delen.

- Alterra (landelijke vegetatiedatabank)
- Instituut voor Biodiversiteit en Ecosystem Dynamica (IBED)
- Naturalis Biodiversity Center
- Natuurhistorisch Genootschap in Limburg
- Natuurbank Limburg
- Natuurnetwerk
- Netwerk Ecologisch e Monitoring (NEM)
- Regelink Ecologie & Landschap
- Stichting Natuurinformatie (*waarneming.nl*)
- Stichting Staring Advies

3.2.2 Veldbezoek

Er heeft 1 veldbezoek op de planlocatie en de naaste omgeving plaatsgevonden.

Datum: 21juni 2023
Tijdstip: Vooravond
Weersbeeld: Licht bewolkt, droog
Temperatuur: 21° Celsius

Tijdens het veldbezoek is gekeken naar de potenties van het plangebied voor beschermde diersoorten en de mogelijke functies. Op basis van expert judgement is een inschatting gemaakt wat de mogelijke effecten zijn van de ingreep op beschermde soorten.

4 Inventarisatie natuurwaarden

4.1 Vogels (Wnb § 3.1)

4.1.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

In het onderzoeksgebied (zie figuur 1) zijn 519 waarnemingen van vogels geregistreerd, verdeeld over 66 vogelsoorten. Hierbij zijn 12 soorten van de Lijst Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten, Omgevingsverordening 2022 Friesland.

Tabel 1. Waargenomen vogelsoorten in onderzoeksgebied in de periode 1-1-2018 tot 20-6-2023. Vet en cursief zijn de jaarrond beschermde soorten (zie bijlage 3) (Bron: NDFF)

Vogelsoorten		
Appelvink	Grote bonte specht	Roodborst
Beflijster	Grote zilverreiger	Roodborsttapuit
Boerenwaluw	Heggenmus	Scholekster
Bonte vliegenvanger	Holenduif	Sijs
Boomklever	Houtduif	Smient
Boomkruiper	Huismus	Soepgans
Boompieper	Huiswaluw	Spreeuw
Boomvalk	IJsvogel	Staartmees
Braamsluiper	Kauw	Steenuil
Buizerd	Kerkuil	Stormmeeuw
Fitis	Knobbelzwaan	Tjiftjaf
Gaai	Koolmees	Tuinfluit
Geelgors	Koperwiek	Vink
Gekraagde roodstaart	Kramsvogel	Waterhoen
Gele kwikstaart	Lepelaar	Wielewaal
Gierzwaluw	Mandarijneend	Wilde eend
Goudvink	Merel	Winterkoning
Grasmus	Nijlgans	Witgat
Grauwe gans	Ooievaar	Witte kwikstaart
Grauwe vliegenvanger	Pimpelmees	Zanglijster
Groene specht	Putter	Zwarte kraai
Groenling	Ransuil	Zwartkop

Tabel 2. Waarnemingen jaarrond beschermde vogelsoorten t.o.v. het plangebied. (Wrn = aantal waarnemingen, Jaren = alleen met broedindicatie)

Soort	Wrn	Jaren	Locatie t.o.v. plangebied
Boomvalk	3	nvt	Geen waarnemingen met broedindicatie
Buizerd	7	2020	Eén waarneming met broedindicatie Natuurgebied Ellewijksreed op > 800 meter ten WZW van de planlocatie.
Gierzwaluw	1	nvt	Geen waarnemingen met broedindicatie
Grote zilverreiger	1	nvt	Geen waarnemingen met broedindicatie
Huismus	15	nvt	Geen waarnemingen met broedindicatie
Huiszwaluw	3	2020	Eén waarneming met broedindicatie op de Tweede Compagnonsweg 55 op > 600 meter ten WNW van de planlocatie.
Ijsvogel	2	nvt	Geen waarnemingen met broedindicatie
Kerkuil	2	2020	Twee waarnemingen met broedindicatie in het Natuurgebied Ellewijksreed. Dichtstbijzijnde op > 600 meter ten ZW van de planlocatie.
Ooievaar	3	nvt	Geen waarnemingen met broedindicatie
Ransuil	1	nvt	Geen waarnemingen met broedindicatie
Steenuil	1	2020	Eén waarneming met broedindicatie Natuurgebied Ellewijksreed op > 800 meter ten WZW van de planlocatie.
Stormmeeuw	1	nvt	Geen waarnemingen met broedindicatie

De data in het NDFF is redelijk volledig. Geen waarnemingen van beschermde dieren op het erf.

4.1.2 Gegevens uit veldbezoek (vogels)

Aangetroffen soorten

Tijdens het veldbezoek was het zeer rustig met vogels op het erf. Op het dak van de stallen werden alleen twee Witte kwikstaarten waargenomen. In de kapschuur, welke blijft staan, broeden enkele Boerenzwaluwen. De pluimveestallen zijn vogelwerend gebouwd, om contact met het pluimvee te voorkomen. De kans op broedende vogels in deze stallen is uitgesloten.

De bomen op het erf zijn wel geschikt voor kleine zangvogels. Deze worden door de plannen gespaart. In de nieuwe situatie komt er waarschijnlijk op de grens tussen de twee kavels nieuwe hoge beplanting.

4.2 Vleermuizen (Wnb § 3.2)

4.2.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Op basis van landelijke verspreiding (Bron: Zoogdierverseniging), zijn de volgende soorten mogelijk:

- Gewone dwergvleermuis
- Ruige dwergvleermuis
- Rosse vleermuis
- Laatvlieger
- Tweekleurige vleermuis
- Gewone grootoorvleermuis
- Watervleermuis
- Meervleermuis
- Franjestaart
- Baardvleermuis

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

In de tabel staat een overzicht van de in het onderzoeksgebied waargenomen soorten.

Tabel 3. Data NDFF in de periode 1-1-2018 tot 20-6-2023.

Soort	Status
Gewone dwergvleermuis	Wnb § 3.2
Laatvlieger	Wnb § 3.2
Rosse vleermuis	Wnb § 3.2
Ruige dwergvleermuis	Wnb § 3.2

Tabel 4. Waarnemingen beschermde soorten t.o.v. het plangebied. (Wrn = aantal waarnemingen, Max_ind = maximaal aantal waargenomen individuen tijdens een waarneming)

Soort	Wrn	Max_ind	Jaren	Locatie t.o.v. plangebied
Gewone dwergvleermuis	10	3	2019, 2023	Waarnemingen op de Tweede compagnonsweg, Tweede sluisweg, Oldeberkoperweg en Schoterlandseweg. Geen kraamkolonies. Dichtstbijzijnde op > 300 meter ten NNW van de planlocatie.
Laatvlieger	4	3	2019, 2020	Waarnemingen op de Tweede compagnonsweg, Zuster de Jongweg en Schoterlandseweg. Geen kraamkolonies. Dichtstbijzijnde op > 300 meter ten Z van de planlocatie.
Rosse vleermuis	2	1	2019	Waarnemingen op de Tweede sluisweg en Schoterlandseweg. Geen kraamkolonies. Dichtstbijzijnde op > 350 meter ten NNW van de planlocatie.
Ruige dwergvleermuis	2	1	2019, 2023	Waarnemingen op de Tweede sluisweg en Oldeberkoperweg. Geen kraamkolonies. Dichtstbijzijnde op > 350 meter ten NNW van de planlocatie.

4.2.2 Gegevens uit veldbezoek (vleermuizen)

Verblijfplaatsen

Gebouwen: De pluimveeestallen zijn vogelwerend gebouwd, hierdoor zijn ook de openingen welke geschikt zijn voor vleermuizen gedicht. Verstoring van vleermuizen in deze stallen is uitgesloten. De oude werktuigenstalling heeft een dak van plaatmateriaal. Ook deze schuur is voor vleermuizen niet geschikt. Er zijn ook geen sporen aangetroffen.

Vliegroutes / foerageergebied

Er verdwijnen stallen en er komt een woonhuis voor terug. Daarnaast wordt het erf opnieuw ingericht, waardoor er ook nieuwe bomenstructuren voor vleermuizen ontstaan. Dit alles heeft een positief effect op vleermuizen. Negatieve effecten zijn uitgesloten.

4.3 Overige grondgebonden zoogdieren

4.3.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

In de tabel staat een overzicht van de in het onderzoeksgebied waargenomen soorten.

Tabel 5. Data NDFF in de periode 1-1-2018 tot 20-6-2023.

Soort	Status
Damhert	Wnb § 3.3
Das	Wnb § 3.3
Eekhoorn	Wnb § 3.3
Egel	Wnb § 3.3 ¹
Haas	Wnb § 3.3 ¹
Mol	Onbeschermd
Ree	Wnb § 3.3 ¹
Steenmarter	Wnb § 3.3 ¹

Tabel 6. Waarnemingen beschermde soorten t.o.v. het plangebied. (Wrn = aantal waarnemingen, Max_ind = maximaal aantal waargenomen individuen tijdens een waarneming)

Soort	Wrn	Max_ind	Jaren	Locatie t.o.v. plangebied
Damhert	1	1	2020	Omgeving Buitenweg op > 1.200 meter ten ZW van de planlocatie.
Das	7	1	2019, 2020, 2022, 2023	Vier bij Natuurgebied Ellewijkstraat en de andere vier verspreid door het onderzoeksgebied. Dichtstbijzijnde op ca. 500 meter ten WZW van de planlocatie.
Eekhoorn	1	1	2019	Omgeving Zuster de Jongweg op > 500 meter ten ZZO van de planlocatie.

4.3.2 Gegevens uit veldbezoeken (overige zoogdieren)

Tijdens de veldbezoeken zijn in het onderzoeksgebied geen grondgebonden zoogdieren waargenomen. Het terrein is wel 'geschikt' voor kleine zoogdieren, zoals de Huisspitsmuis, Egel, Huismuis, Bruine rat, Bosmuis etc. Door het ontbreken van geschikt habitat ter plaatse van de te slopen gebouwen, kunnen effecten op Damhert, Das en Eekhoorn worden uitgesloten.

4.4 Amfibieën, vissen en reptielen

4.4.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

In de tabel staat een overzicht van de in het onderzoeksgebied waargenomen soorten.

Tabel 7. Data NDFF in de periode 1-1-2018 tot 20-6-2023.

Soort	Status
Levendbarende hagedis	Wnb § 3.3
Ringslang	Wnb § 3.3
Bastaardkikker	Wnb § 3.3 ²
Bruine kikker	Wnb § 3.3 ²
Gewone pad	Wnb § 3.3 ²
Groene kikker (Onb.)	Onbepaald
Snoek	Onbeschermd

¹ Vrijgestelde soort op grond van de Omgevingsverordening Fryslân (zie bijlage 5).

² Vrijgestelde soort op grond van de Omgevingsverordening Fryslân (zie bijlage 5).

Tabel 8. Waarnemingen beschermde soorten t.o.v. het plangebied. (Wrn = aantal waarnemingen, Max_ind = maximaal aantal waargenomen individuen tijdens een waarneming)

Soort	Wrn	Max_ind	Jaren	Locatie t.o.v. plangebied. Dichtstbijzijnde
Levendbarende hagedis	53	3	2018 t/m 2022	Natuurgebied Ellewijksreed, dichtstbijzijnde op > 500 meter ten ZW van de planlocatie.
Ringslang	27	6	2018, 2020, 2021, 2022	Natuurgebied Ellewijksreed en Elfde Wijk. Dichtstbijzijnde op > 500 meter ten ZW van de planlocatie.

4.4.2 Gegevens uit veldbezoek (amfibieën, vissen en reptielen)

Er zijn geen soorten amfibieën, vissen of reptielen aangetroffen in het plangebied. Ter plaatse van de stallen en de locatie van de nieuwe woning (gazon/paardenbak) is geen geschikt habitat aanwezig. Effecten kunnen worden uitgesloten.

4.5 Vlinders, libellen, juffers en insecten

4.5.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

In de tabel staat een overzicht van de in het onderzoeksgebied waargenomen soorten.

Tabel 9. Data NDFF in de periode 1-1-2018 tot 20-6-2023.

Dagvlinders	Status	Libellen	Status
Atalanta	Onbeschermd	Azuurwaterjuffer	Onbeschermd
Bont zandoogje	Onbeschermd	Blauwe breedscheenjuffer	Onbeschermd
Boomblauwtje	Onbeschermd	Bloedrode heidelibel	Onbeschermd
Bruin zandoogje	Onbeschermd	Bruine glazenmaker	Onbeschermd
Citroenvlinder	Onbeschermd	Bruine korenbout	Onbeschermd
Dagpauwoog	Onbeschermd	Bruinrode heidelibel	Onbeschermd
Distelvlinder	Onbeschermd	Waterjuffer (soort onbekend)	Onbepaald
Eikenpage	Onbeschermd	Gewone oeverlibel	Onbeschermd
Gehakelde aurelia	Onbeschermd	Gewone pantserjuffer	Onbeschermd
Groot dikkopje	Onbeschermd	Glassnijder	Onbeschermd
Groot koolwitje	Onbeschermd	Groene glazenmaker	Wnb § 3.2
Heideblauwtje	Onbeschermd	Grote keizerlibel	Onbeschermd
Icarusblauwtje	Onbeschermd	Heidelibel (soort onbekend)	Onbepaald
Klein geaderd witje	Onbeschermd	Houtpantserjuffer	Onbeschermd
Klein koolwitje	Onbeschermd	Koraaljuffer	Onbeschermd
Kleine vos	Onbeschermd	Lantaarntje	Onbeschermd
Koelvinkje	Onbeschermd	Noordse winterjuffer	Wnb § 3.2
Koninginnenpage	Onbeschermd	Paardenbijter	Onbeschermd
Landkaartje	Onbeschermd	Platbuik	Onbeschermd
Oranje zandoogje	Onbeschermd	Smaragdlibel	Onbeschermd
Oranjetipje	Onbeschermd	Steenrode heidelibel	Onbeschermd
Zwartspriddikkopje	Onbeschermd	Tengere pantserjuffer	Onbeschermd
		Variabele waterjuffer	Onbeschermd
		Viervlek	Onbeschermd
		Vroege glazenmaker	Onbeschermd
		Vuurjuffer	Onbeschermd
		Zwarte heidelibel	Onbeschermd

Tabel 10. Waarnemingen beschermde soorten t.o.v. het plangebied. (Wrn = aantal waarnemingen, Max_ind = maximaal aantal waargenomen individuen tijdens een waarneming)

Soort	Wrn	Max_ind	Jaren	Locatie t.o.v. plangebied
Groene glazenmaker	7	6	2018, 2019	Slootkant 'Twaalfde Wijk' op > 1.200 meter ten W van de planlocatie.
Noordse winterjuffer	1	1	2019	Natuurgebied Ellewijksreed op > 500 meter ten ZW van de planlocatie.

4.5.2 Gegevens uit veldbezoek (vlinders, libellen, juffers en insecten)

Er zijn tijdens het veldbezoek geen beschermde vlinders, libellen, of juffers waargenomen. Ter plaatse van de stallen en de locatie van de nieuwe woning (gazon/paardenbak) is geen geschikt habitat aanwezig. Effecten kunnen worden uitgesloten.

4.6 Vaatplanten

4.6 Vaatplanten

4.6.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

Er zijn 529 waarnemingen van 227 onbeschermde soorten geregistreerd. Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen.

4.6.2 Gegevens uit veldbezoek (vaatplanten)

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. De kans om beschermde soorten aan te treffen tussen de te slopen stallen is uiterst gering. Er is geen geschikt habitat aanwezig.

4.7 Overige beschermde soorten

(Sprinkhanen, krekels, geleedpotigen, nachtvlinders, mossen, korstmossen, algen, wieren etc.)

4.7.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

In het onderzoeksgebied zijn geen andere beschermde soorten op grond van de Wnb geregistreerd.

4.7.2 Gegevens uit veldbezoek

Er zijn geen andere beschermde soorten aangetroffen.

5 Beoordeling Wet natuurbescherming (soorten)

5.1 Vogels

Effectenbeoordeling

Er zijn geen effecten op soorten met jaarrond beschermde nesten en op soorten met jaarrond beschermd functioneel leefgebied te verwachten. Effecten op jaarrond beschermde soorten (Cat. 1 t/m 5) zijn uitgesloten.

Wel kunnen (dit hoeft niet het geval te zijn, derhalve geldt het voorzorgbeginsel) er vogels gaan broeden in de directe omgeving in het broedseizoen 2024 of later. Deze zouden door de werkzaamheden verstoord kunnen worden. Dit geldt met name voor de sloop en de aanleg van de fundering.

Periode werkzaamheden (voorzorgsbeginsel)

Omdat geen ontheffingen worden verleend voor het verstoren van vogels en/of het vernielen van nesten wordt geadviseerd om het slopen en het bouwrijp maken voor het broedseizoen (globale richtlijn³ 15 maart - 15 juli) uit te voeren of te beginnen na 15 juli. Door de deuren dicht te houden kan voorkomen worden dat er vogels gaan broeden op de bouwlocatie.

Op deze wijze zijn effecten op vogels uitgesloten.

5.2 Vleermuizen

Effectenbeoordeling

Verblijfplaatsen

Er is geen geschikt habitat voor vleermuizen. Effecten op verblijfplaatsen zijn derhalve uitgesloten.

Vliegroutes / foeragegebied

Activiteiten blijven binnen de bestaande bebouwing, gazon en paardenbak. Er worden geen vliegroutes of foeragegebieden aangetast. De landschappelijk inrichting heeft naar verwachting zelfs een positief effect,

Effecten op vleermuizen zijn uitgesloten.

5.3 Overige grondgebonden zoogdieren

Effectenbeoordeling

Er zijn geen geregistreerde waarnemingen van grondgebonden zoogdieren in het plangebied. Er is ook geen geschikt habitat aanwezig voor beschermde soorten.

Effecten op zoogdieren zijn uitgesloten.

5.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Effectenbeoordeling

Reptielen

Er is geen geschikt habitat aanwezig voor reptielen.

Effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

³ **Broedseizoen:** Vogels worden met name beschermd tijdens het broedseizoen. Een belangrijke vraag is dus: Van wanneer tot wanneer duurt het broedseizoen? Vaak wordt als grove lijn gezegd dat het broedseizoen duurt van 15 maart tot en met 15 juli. Inderdaad broeden vogels met name in deze periode. De bescherming van vogels is echter niet gebaseerd op een datum, maar op het daadwerkelijke broedseizoen. Dat kan ook al voor 15 maart of na 15 juli zijn. Het broedseizoen begint niet pas wanneer de eieren gelegd zijn. Het broedseizoen gaat al van start met de paarvorming, territorium afbakenen en het bouwen van nesten. In deze tijdsspan worden vogels, hun nesten en eieren beschermd door de Wet natuurbescherming. Het nest mag niet verwijderd, verstoord of leeggehaald worden (Bron: Vogelbescherming Nederland).

Effectenbeoordeling

Amfibieën

Er is geen geschikt habitat aanwezig voor amfibieën.

Effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Effectenbeoordeling

Vissen

Er is geen open water aanwezig voor vissen.

Effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

5.5 Vlinders, libellen, juffers en insecten

Effectenbeoordeling

Dagvlinders

Effecten op beschermde dagvlinders zijn vanwege het ontbreken van geschikt habitat in het gebied uitgesloten.

Effectenbeoordeling

Libellen en juffers

Effecten op beschermde libellen en juffers zijn vanwege het ontbreken van geschikt habitat in het gebied uitgesloten.

5.6 Vaatplanten

Effectenbeoordeling

In het gebied is geen geschikt habitat aanwezig voor beschermde soorten. Het betreft een bebouwd en verhard erf, gazon en paardenbak. Effecten op beschermde soorten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

5.7 Overige diersoorten

Effectenbeoordeling

In het gebied zijn geen andere beschermde diersoorten aangetroffen. Deze worden ook niet verwacht.

5.8 Aanbevelingen voor natuurinclusief bouwen

Vanwege de achteruitgang van de biodiversiteit eisen provincies en gemeenten steeds vaker dat bij renovatie en nieuwbouw met natuur inclusief ontwerpt. Vogelbescherming Nederland en de Zoogdiervereniging hebben met steun van o.a. de Provincie Overijssel een toolbox ontwikkeld (www.bouwnatuurinclusief.nl). Uit deze toolbox hebben we een aantal mogelijk bruikbare adviezen gehaald, die ook in Fryslân bruikbaar zijn. Deze zijn opgenomen in bijlage 6.

6 NatuurNetwerk Nederland / EHS Fryslân

Op basis van het nieuwe rijksbeleid en de doorgevoerde bezuiniging op natuur, heeft de provincie Fryslân de Ecologische Hoofdstructuur (EHS, tegenwoordig NNN) herijkt. De prioriteit ligt nu bij het bereiken van de doelen van de Natura-2000-gebieden en de Europese Kaderrichtlijn Water. In aanvulling op de Ecologische Hoofdstructuur stimuleert de provincie de aanleg van ecologische verbindingzones.

Het plangebied ligt zoals uit onderstaande figuur blijkt niet in de EHS. Effecten op de EHS zijn derhalve uitgesloten.

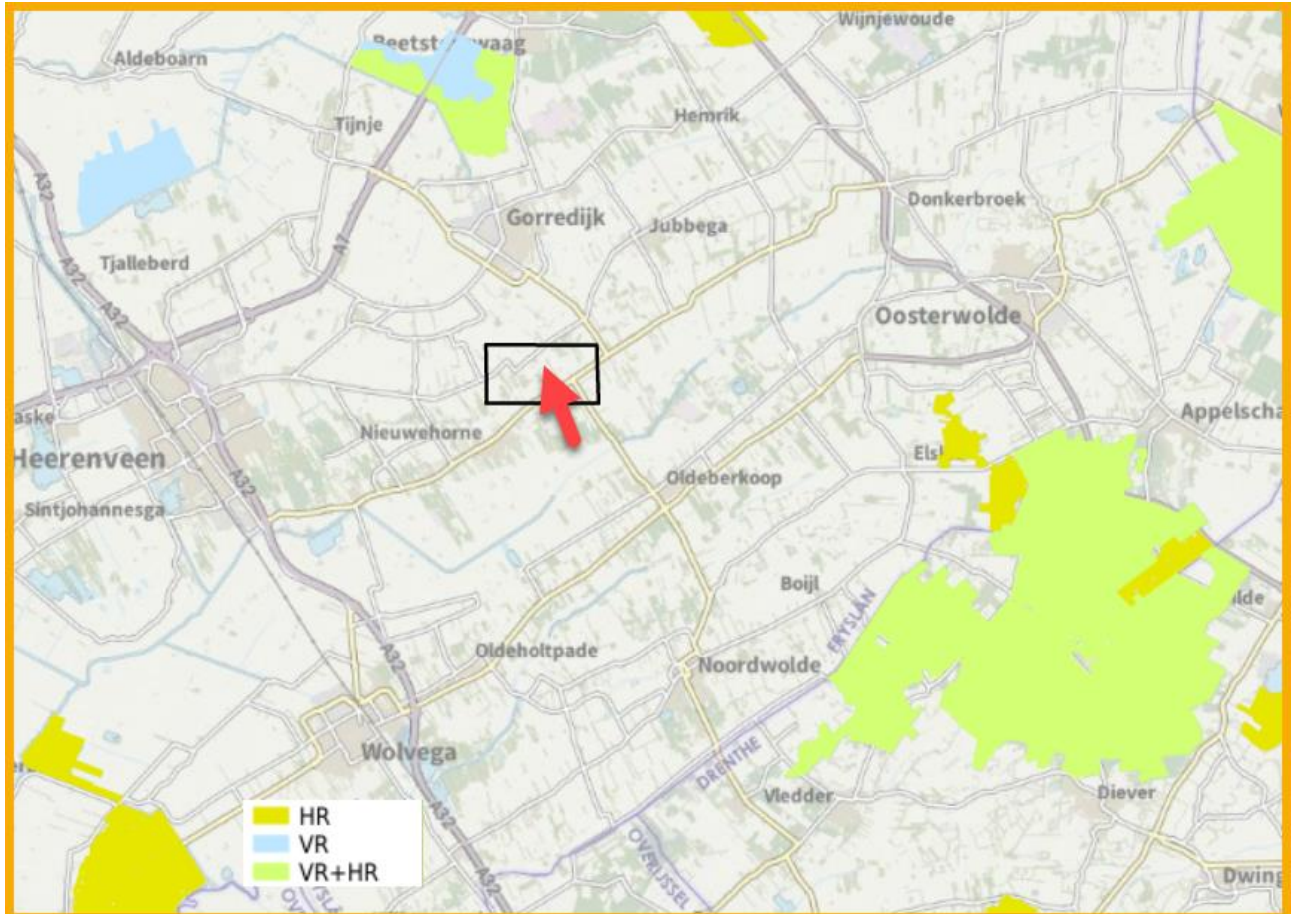

Figuur 5. Overzicht van plangebied (rode pijl) met ligging t.o.v. het NatuurNetwerk Nederland / EHS Fryslân (grijs vlak) (Bron: NDFF).

7 Natura 2000 gebieden (gebiedsbescherming)

Natura 2000 is een netwerk van Europese natuurgebieden. Het vormt de basis van het Europese natuurbeleid. Natura 2000 is gericht op de instandhouding en ontwikkeling van soorten en ecosystemen die voor Europa belangrijk zijn. Een voorbeeld is de Noordse woelmuis, die alleen nog maar in Nederland voorkomt.

Zoals blijkt uit onderstaande figuur ligt het plangebied niet in de directe nabijheid van Natura 2000 gebieden. Negatieve effecten op Natura 2000 gebieden zijn derhalve met zekerheid uitgesloten.

Figuur 6. Ligging van het plangebied (rode pijl) ten opzichte van Natura 2000-gebieden (Bron: NDFF).

8 Conclusies

8.1 Conclusie Wet natuurbescherming (Soorten)

Als de aanbevelingen uit onderstaande tabel en hoofdstuk 5 worden uitgevoerd, dan kunnen effecten op beschermde soorten voorkomen worden en is er naar onze mening geen ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. In de tabel zijn de effecten samengevat.

Wij adviseren wel om deze conclusie (het rapport) door het bevoegd gezag voor de omgevingsvergunning (Gemeente Heerenveen) te laten bevestigen. Het is eventueel ook raadzaam om het rapport voor te leggen ter beoordeling aan de provincie Fryslân.

Tabel 11. Overzicht conclusies aangaande verstoring en de eventueel te nemen vervolgstappen.

Soortgroep		Ingrep verstorend	Nader onderzoek noodzakelijk	Wnb- ontheffing noodzakelijk	Bijzonderheden / opmerkingen
Vogels	Broedvogels	Nee, mits	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.1
	Jaarrond beschermd	Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.1 & 5.8
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.2 & 5.8
	Vliegroutes	Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.2
Overige zoogdieren		Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.3
Amfibieën		Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.4
Reptielen		Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.4
Vissen		Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.4
Libellen en vlinders		Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.5
Vaatplanten		Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.6
Overige soortgroepen		Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.7

8.2 Conclusie NatuurNetwerk Nederland / EHS Fryslân

Er zijn geen effecten op de NNN/EHS-gebieden te verwachten.

8.3 Conclusie Wet natuurbescherming (gebieden)

Er zijn geen effecten op de Natura 2000-gebieden te verwachten. Een vergunning op grond van Wet natuurbescherming is dan ook niet noodzakelijk voor de overige effecten.

9 Bronnen

9.1 Literatuur

- Bijlsma, R.G. (et al) 2001, Algemene en schaarse vogels van Nederland (Avifauna van Nederland 2) GMB uitgeverij/KNNV Uitgeverij, Haarlem/Utrecht.
- Dietz, C. (et al.) 2009, Vleermuizen; Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika, Tirion Natuur.
- Janssen A.M. & Schaminée H.J. 2003. Europese Natuur in Nederland; Habitattypen, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Janssen A.M. & Schaminée H.J. 2008. Europese Natuur in Nederland; Soorten van de Habitatrichtlijn, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Krijgsveld, K.L., Smits, R.R. & Winden J. van der 2008. Verstoringsgevoeligheid van vogels, Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie, Bureau Waardenburg Rapport 08-173, Culemborg.
- Lange R. (et al.) 1994. Zoogdieren van West-Europa, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Provincie Overijssel, 2019. Brochure: Soortenbescherming in Overijssel; Bunzing, egel, hermelijn en wezel.
- SOVON 1987, Atlas van de Nederlandse Vogels.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002 Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000, Nederlandse fauna 5, Naturalis, KNNV-uitgeverij Leiden.
- SOVON & CBS 2005, Trends van vogels in het Nederlandse Natura 2000 netwerk, SOVON-informatierapport 2005/09. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.

9.2 Geraadpleegde websites

- www.sovonatlas.nl [verspreidingsgegevens vogels]
 - www.rijksoverheid.nl & www.synbiosys.alterra.nl [natuurwetgeving / soortbescherming & gebiedsbescherming N2000 / EHS, profielendocument]
 - www.natuurloket.nl [waarnemingen van flora en fauna]
 - www.overheid.nl [actuele wetteksten]
 - www.uilen.org [vogelwaarnemingen en informatie / uileninformatie]
 - www.waarneming.nl [waarnemingen van flora en fauna]
 - www.zoogdieratlas.nl [waarnemingen zoogdieren]
 - www.ndff.nl
- NATIONALE DATABANK
FLORA EN FAUNA**
- www.bouwnatuurinclusief.nl [toolbox Natuurinclusief bouwen]
 - <https://calculator.aerius.nl/> [AERIUS-calculator 19.0]

BIJLAGE 1 Algemene verbodsbepalingen Wnb

§ 3.1. Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Artikel 3.1

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

§ 3.2. Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Artikel 3.5

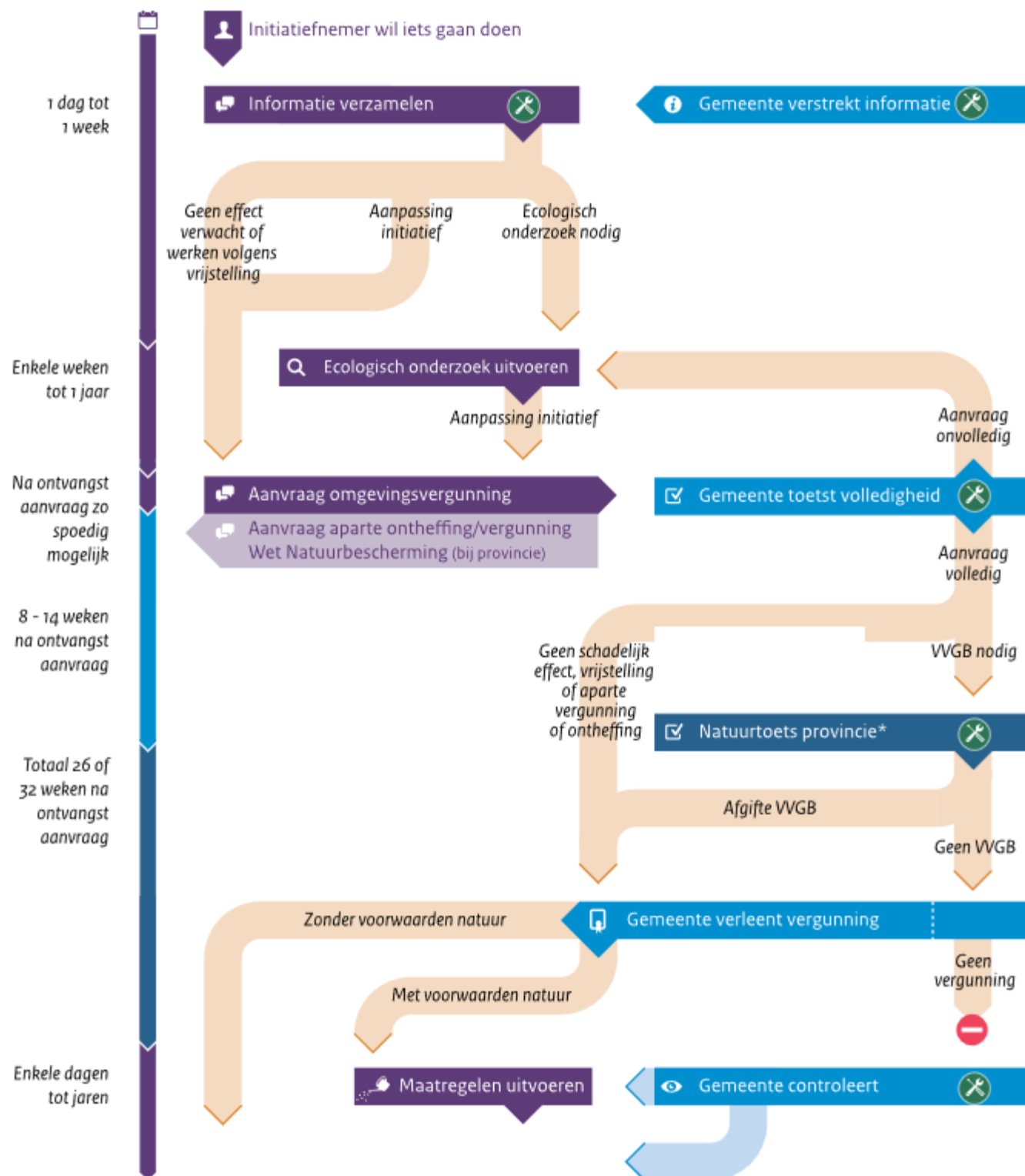
1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

§ 3.3. Beschermingsregime andere soorten

Artikel 3.10

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a) in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b) de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c) vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a) in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daaropvolgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b) ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c) ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d) ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e) in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f) in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g) in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

BIJLAGE 2 Proces beoordeling ontheffing Wnb

Verdere uitwerking van het schema op:
<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/routeplanner.aspx?subj=routeplanner#initiatiefnemer>

BIJLAGE 3 Jaarrond beschermde vogels Friesland

Categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.
5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Nesten van vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd, de nesten van soorten in categorie 5 zijn beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn.

Soort	categorie	Soort	categorie
Huismus	1	Draaihals	4
Kerkuil	1	Havik	4
Steenuil	1	Ransuil	4
Aalscholver	2	Sperwer	4
Blauwe Reiger	2	Wespendief	4
Dwergstern	2	Zeearend	4
Gierzwaluw	2	Zwarte Wouw	4
Grote Stern	2	Bergeend	5
Grote Zilverreiger	2	Blauwe Kiekendief	5
Huiszwaluw	2	Boerenzwaluw	5
Lepelaar	2	Bontbekplevier	5
Noordse Stern	2	Eider	5
Purperreiger	2	Gekraagde Roodstaart	5
Ringmus	2	Glanskop	5
Roek	2	Grote Mantelmeeuw	5
Stormmeeuw	2	Grutto	5
Zwarte Stern	2	Kleine Bonte Specht	5
Zwartkopmeeuw	2	Kleine Mantelmeeuw	5
Bosuil	3	Kokmeeuw	5
Grote Gele Kwikstaart	3	Kraanvogel	5
IJsvogel	3	Middelste Bonte Specht	5
Oehoe	3	Oeverzwaluw	5
Ooievaar	3	Paapje	5
Raaf	3	Ruigpootuil	5
Slechtvalk	3	Scholekster	5
Torenavalk	3	Spreeuw	5
Zwarte Specht	3	Strandplevier	5
Boomvalk	4	Visdief	5
Buizerd	4	Zilvermeeuw	5

Bron: Omgevingsverordening Friesland 2022 (t.b.v. Omgevingswet)

BIJLAGE 4 Samenvatting NDFP (1-1-2018 tot 20-6-2023)

Wnb - Vogelrichtlijn		
Appelvink	Groene specht	Spreeuw
Bonte vliegenvanger	Groening	Staartmees
Boomklever	Grote bonte specht	Steenuil
Boomkruiper	Heggenmus	Tijftjaf
Boompieper	Houtduif	Tuinfluit
Braamsluiper	Huiszwaluw	Vink
Buizerd	Kerkuil	Wielewaal
Fitis	Knobbelzwaan	Winterkoning
Gaai	Koolmees	Witte kwikstaart
Geelgors	Merel	Zanglijster
Gekraagde roodstaart	Pimpelmees	Zwarte kraai
Goudvink	Putter	Zwartkop
Grasmus	Roodborst	
Grauwe vliegenvanger	Roodborsttapuit	
Wnb - Habitatrichtlijn		
Gewone dwergvleermuis	Laatvlieger	Rosse vleermuis
Groene glazenmaker	Noordse winterjuffer	Ruige dwergvleermuis
Wnb - andere soorten		
Bastaardkikker	Egel	Ree
Bruine kikker	Gewone pad	Ringslang
Damhert	Groene kikker (Onb.)	Steenmarter
Das	Haas	
Eekhoorn	Levendbarende hagedis	

(Alleen vogels met broedindicatie in deze tabel, overige vogels zie tabel 1)

BIJLAGE 5 Omgevingsverordening Fryslân

Bijlage I Verordening Wet natuurbescherming Fryslân 2017

Zoogdieren

Muizen

Aardmuis	Microtus agrestis
Bosmuis	Apodemus sylvaticus
Dwergmuis	Micromys minutus
Rosse woelmuis	Clethrionomys glareolus
Veldmuis	Microtus arvalis
Woelrat	Arvicola terrestris

Spitsmuizen

Dwergspitsmuis	Sorex minutus
Gewone bosspitsmuis	Sorex araneus
Huisspitsmuis	Crocidura russula
Tweekleurige bosspitsmuis	Sorex coronatus

Marterachtigen

Bunzing	Mustela putorius
Wezel	Mustela nivalis
Hermelijn	Mustela erminea
Steenmarter	Martes foina

Knaagdieren

Haas	Lepus europeus
Konijn	Oryctolagus cuniculus

Hoefdieren

Ree	Capreolus capreolus
-----	---------------------

Overigen

Vos	Vulpes vulpes
Egel	Erinaceus europaeus
Mol	Talpa europea

Reptielen en amfibieën

Bruine kikker	Rana temporaria
Middelste groene kikker (bastaardkikker)	Rana esculenta
Gewone pad	Bufo bufo
Kleine watersalamander	Triturus vulgaris
Meerkikker	Rana ridibunda

Voorschriften:

Algemeen

1. De vrijstellingen voor het opzettelijk vangen, doden alsmede het opzettelijk vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de hiervoor benoemde soorten gelden nadrukkelijk enkel voor de bij de betreffende dieren in de voorschriften benoemde toegestane middelen, installaties of methoden voor het vangen of doden.

Aanvullende voorschriften inzake muizen en spitsmuizen

2. Voor de hier benoemde muizen en spitsmuizen geldt de vrijstelling voor het opzettelijk doden, vangen alsmede het opzettelijk vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen.
3. Vrijstelling voor het opzettelijk vangen en/of doden alsmede het opzettelijk vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen voor de in de lijst benoemde muizen alsmede spitsmuizen geldt enkel voor het gebruik van inherent aan de vrijstellings-gronden te gebruiken middelen.

Aanvullende voorschriften inzake marterachtigen, knaagdieren, hoefdieren en overigen

4. Voor de benoemde diersoorten geldt de vrijstelling enkel voor het opzettelijk vangen (en herplaatsen) alsmede het opzettelijk vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen.
5. Vrijstelling voor het opzettelijk vangen geldt enkel voor het gebruik van kastvallen, vangkooien, netten of vangstokken.
6. Voor het konijn geldt dat voor het vangen ook gebruik kan worden gemaakt van fret en buidels.
7. Voor de egel geldt dat de vrijstelling voor het opzettelijk vangen ook geldt indien deze met de hand wordt gevangen.
8. Voor de mol geldt dat opzettelijk doden eveneens is vrijgesteld met gebruik making van klemmen.
9. Zodra een exemplaar van de benoemde soorten is gevangen dient deze terstond, maar in elk geval binnen 6 uur na vangst weer op een in de nabijheid gelegen – en voor de soort geschikt habitat of biotoop – te worden vrijgelaten.
10. Indien soorten worden gevangen welke in winterslaap zijn, of waarvoor op dat moment sprake is van ongunstige weersomstandigheden waarbij, bij het terstond vrijlaten, een aannemelijke kans bestaat dat hierdoor de dieren niet zullen overleven, dient de gebruiker van de vrijstelling maatregelen te nemen om deze kans tot in redelijke mate te reduceren en om onnodige aantasting van dierwelzijn te voorkomen.
11. Vrijstelling voor het opzettelijk vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen geldt enkel voor het gebruik van inherent aan de vrijstellingsgronden te gebruiken middelen.

Aanvullende voorschriften inzake amfibieën

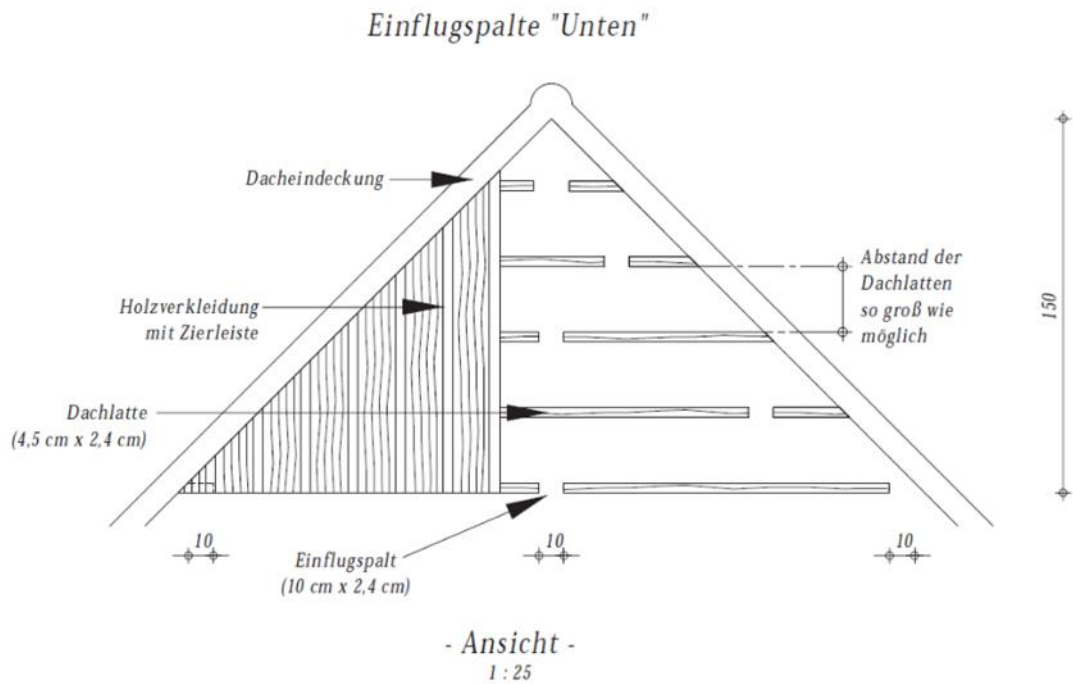
12. Voor de benoemde diersoorten geldt de vrijstelling enkel voor het opzettelijk vangen (en herplaatsen) alsmede het opzettelijk vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen.
13. Vrijstelling voor het opzettelijk vangen (en verplaatsen) geldt enkel voor de periode waarbij de dieren niet in winterslaap vertoeven.
14. De vrijstelling voor het opzettelijk vangen (en verplaatsen) geldt enkel indien hiervoor gebruik wordt gemaakt van netten welke geschikt zijn om amfibieën levend en zonder beschadigingen te vangen. Vrijstelling voor het opzettelijk vangen (en verplaatsen) geldt ook voor het opzettelijk vangen van amfibieën met de hand.

15. Zodra een exemplaar van de benoemde soorten is gevangen dient deze terstond weer op een in de nabijheid gelegen – en voor de soort geschikt habitat of biotoop – te worden vrijgelaten.
16. Vrijstelling voor het opzettelijk vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen geldt enkel voor het gebruik van inherent aan de vrijstellingsgronden te gebruiken middelen.

Geen ontheffingsplicht geldt indien, in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, in het kader van natuurbeheer; een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw; een bestendig gebruik, ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, handelingen worden uitgevoerd op basis van een door de Minister van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode, als bedoeld in artikel 3.31, van de Wet natuurbescherming.

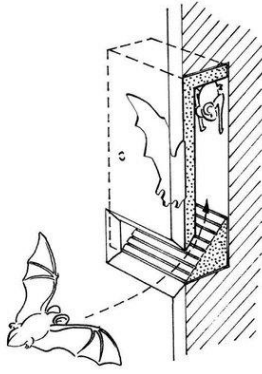
BIJLAGE 6 Adviezen natuurinclusief bouwen

Advies 1 Vleermuizen (gevel)

Voorbeelduitwerking van een vleermuisverblijfplaats achter gevelbetimmering. Door openingen in de latten te houden van 10 cm kunnen vleermuizen naar verschillende compartimenten kruipen. (Bron: Arbeitskreis Wildbiologie an der Justus-Liebig-Universität Gießen).

Advies 2 Vleermuizen (kast)

Vleermuis inbouwkast Type Schwegler 1FE

(Veldshop.nl)

Of een externe kast.

Links: Type: Vleermuizenkast Beaumaris Maxi
Rechts: Type: Vleermuis Zomergevelverblijf 1FQ

(Vivara.nl)
(Veldshop.nl)

Bron: <https://www.checklistgroenbouwen.nl/maatregelen/maatr-details/inbouwkast-voor-vleermuizen>

Advies 3 Huismus

Inbouw (Vivarapro.nl):

NK MU 07 Inbouwsteen Mus (nieuwbouw)

Artikelnummer	90153
Buitenmaat (b x h x d) (cm)	29 x 24 x 19
Binnenmaat (b x h x d) (cm)	22 x 17 x 15
Gewicht (kg)	7.5
Kleur	Grijs/Wit
Invliegopening	34 mm
Materiaal	Woodstone®

Losse nestkasten:

Type: Systeem-nestkast huismus eco 34 mm

(Vivara.nl)